

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. FEBRUÁR 20
VIII. évfolyam, 48. szám.

Hétfő

Hétfőn kezdődik Bucures-tiben a Balkán-konferencia

Kiélesedett a sajtóharc Amerika és Németország között — Bródy András, volt orosz miniszterelnök Magyarországra utazott — Angol-német gazdasági tárgyalások kezdődnek Berlinben — Morgenthaut nem terhelte felelősség az amerikai repülőgépeknek Franciaország részére történt eladásáért

Az elmúlt 24 óra eseménytelenül zajlott le. A nemzetközi sajtót továbbra is a spanyol kérdés körüli bonyodalom foglalkoztatja, de nagy figyelmet szentel Ciano varsói vizitjének és a bucures-ti Balkán-konferenciának is. Az előbbi ről azt írja, hogy most dől el, vajjon Lengyelország meg fogja-e tudni tartani azt a semlegességnek nevezhető pozíciót, amelyet jelen pillanatban Berlin és Páris között elfoglal, vagy kénytelen lesz-e elkötelező ígéretet adni a fasiszta Róma külügyminiszterének? A vélemények megoszlanak. Általában azonban azt remélik, hogy Beck közismert diplomata képességei lehetővé teszik számára a további semlegességet. A Balkán-konferenciának ez évben különös jelentőséget tulajdonítanak. Törökország, Görögország, Jugoszlávia és Románia külügyminiszterei ugyanis a szomszédállamokkal való kapcsolatainak rendezéséről tárgyalnak és a Franco kormány elismeréséről. Említésre méltó még a tegnapi történetekből az, hogy a francia sajtó felhívja Azana elnököt, hogy ne nehezítse meg a francia kormány számára a diplomáciai kapcsolatok felvételét és vagy mondjon le államfői tisztéről, vagy pedig utazzék vissza Madridba és vegye át a köztársaság ügyeinek vezetését.

A BALKÁN-KONFERENCIA (BUCURESTI.) A Rador távirati iroda közli, hogy Metaxas görög miniszter elnök és Markovics jugoszláv külügyminiszter a mai nap folyamán Bukarestbe érkeznek, hogy megkezdjék előtárgyalásaikat Gafencu külügyminiszterrel. A török külügyminiszter hétfőn reggel érkezik meg és azonnal kezdetét veszi a két napra tervezett konferencia.

(ANKARA.) Török politikai és diplomáciai köröknek szilárd meggyőződése, hogy a Bukarestben megtartandó Balkán-konferencia, amely hétfőn kezdődik, a teljes egység jegyében fog lefolyni az összes nemzetközi vonatkozású kérdések megoldása tekintetében. Török politikai és diplomáciai körökben hangsúlyozzák azt is, hogy a Balkán-konferencián résztvevő négy állam: Románia, Törökország, Jugoszlávia és Görögország minden vonatkozásban és szilárdan fog ragaszkodni a négy állam között létrejött nagyjelentőségű egyezményhez, amellyel a tartós és zavartalan béke alapjait fektették le a Balkánon.

CIANO GRÓF VARSÓI PROGRAMJA

(VARSÓ.) A lengyel hivatalos közzétette Ciano gróf varsói vizitjének hivatalos programját, amely szerint az olasz külügyminiszter e hó 25-én érkezik meg a lengyel fővárosba és a Grand palotában fog lakni. Február 26 és 27-én Varsóban marad, ahol kihallgatáson je-

lenik meg Moscicky államfő és Rydz Smigly marsall előtt, résztvesz az államfő és a külügyminiszter által rendezett diszebédeken. Február 28-án Bialo vicére utazik, ahol vadászatot rendeznek. 29-én Krakóba utazik, hogy megkoszorúzhassa Pilsudszky marsall sírját. A látogatásnak a lengyel lapok igen nagy külpolitikai jelentőséget tulajdonítanak.

OLASZ VÉLEMÉNY A KÁRPÁTALJAI VISZONYOKRÓL

(RÓMA.) (Stefani.) Belotti, olasz publicista, aki a választások alatt Huszton tartózkodott, hosszú cikket közöl a ruszinszói helyzetről. Az író szerint a ruszin és az ukrán nép között nincs semmi közösség. Nyelvük ép-

pen annyira nem egyezik, mint a spanyol és az olasz. A választás egyszerűen neveltségesen zajlott le és az eredmény erősen hamisított. Huszton kis csoport hóbortos egyén garázdálkodik a politikai éretlenség jegyében. Egyebet nem csinálnak, mint lövöldöznek. A prágai kormány megelégedve a neveltséges helyzetet, elküldötte Prchala tábornokot, aki azonban semmit sem érhetett el eddig, mert egyszerűen nincs, akivel beszélni lehetne. A ruszin nép a legnagyobb bizonytalanságban és nyomorban él és az új fővárosban olyan a fejtelenség, amintőre alig van példa egy „főváros” életében.

Megtartotta első előadását Benes volt elnök a csikágói egyetemen

(CSIKÁGÓ.) (United Press.) Benes Eduard, a csehszlovák köztársaság volt elnöke megtartotta első előadását a csikágói egyetemen. Benes utalt arra, hogy a demokrácia elve a jelenlegi fasiszta hullám ellenére is diadalmaskodni fog, még abban az esetben is, ha a totális államok agresszív módon is avatkoznak bele a középeurópai, földközi tengeri és a keleti problémákba. A hallgatóság az előadást nagy tetszéssel fogadta és a lapok hosszú cikkekben emlékeztek meg róla.

NAGY HIRLAPI POLÉMIA CORDELL HULL RÁDIÓ SZÓZATA MIATT

(BERLIN.) (DNB.) A német lapok hosszú cikkekben foglalkoznak Cordell Hull rádiószózataival. Különösen azokat a részeket emelik ki, amelyekben a külügyi államtitkár a „kihívásokról” beszélt. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy

Cordell Hull békét hangoztat, de ugyanakkor megfenyegeti azokat az államokat, amelyek az Egyesült Államokkal szemben kihívó magatartást tanúsítanak. Nagyon szeretnék tudni, kéri a cikkíró, akiben dr. Göbbels propagandaügyi minisztert sejtik, hogy a Harmadik Birodalom milyen alkalommal hívta ki az USA-t és mikor tett olyan lépést, ami az Egyesült Államok érdekeit csak pillanatra is sértette volna? Az amerikai ügyek a német politikát vajjon miért érdekelnék? Mikor viselt háborút Berlin Washington ellen? Vajjon támadt-e meg valaha német katona az USA földjén. Ezekre kellene felelnie az amerikai politikus uraknak, akik mindent elkövetnek oly riányban, hogy háborút provokáljanak. Nos ezt nyugodtan tehetik, mert a nemzeti szocialista kormányzatot alig

érdeklék a szolamok és még kevésbé a fegyverkezés. A Harmadik Birodalomnak igazán nem okoznak aggodalmat a külügyi államtitkárok kirohanásai.

FELHÍVÁS AZANA ÁLLAMFŐHÖZ

(PÁRIS.) (Havas.) A francia lapok legnagyobb része felszólítja Azana államfőt, hogy vagy mondjon le, vagy pedig térjen vissza Madridba és ne nehezítse meg Franciaország számára a diplomáciai kapcsolatok felvételét a nemzeti Spanyolországgal. A Journal azt írja, hogy

Azana személye iránt a legteljesebb a tisztelet az országban és senkinek sem lehet kifogása az elleg ha a vendég jogát élvezzi, de be kell látnia, hogy a politikai tárgyalások és a Párisból való intézkedések megengedhetetlenek. Franciaország kormányának az álláspontja a semlegesség, amelyet azonban a jelenlegi helyzet nagyon is illuzóriussá tehet.

Az Epoque szerint Franciaország mindig igen bőkezű volt, amikor az idegen nemzetek menekültjeiről volt szó. Ezt az igazságot a történelem számtalan példája is igazolja. Nem lehet azonban rossz néven venni, ha most elhatározó lépésre kényszerülnek felkérni a köztársasági államfőt, akinek jelenléte jelenlegi pozíciójában bonyodalmakkal fenyeget.

TILTAKOZÁS FRANCO TÁBORNOK RÉSZÉRŐL

(LONDON.) (Reuter.) A Daily Telegraph and Morning Post közli, hogy Franco tábornok talán még ma tiltakozó jegyzéket fog intézni a francia kormányhoz amiatt, hogy Azana elnök számára politikai tevékenységet engedélyez. A jegyzék utalni fog a nemzetközi

jogszabályokra és sejteti engedi, hogy azok be nem tartása lehetetlenné teszi számára a franciát megbízottakkal való komoly eszmecserét. A hír még megerősítésre szorul.

ELŐREHALADOTT TÁRGYALÁSOK PÁRIS ÉS LONDON KÖZÖTT

(LONDON.) (Reuter.) A Times diplomáciai levelezőjének értesítése szerint Franco tábornok hadviselő jogának elismerésére vonatkozó tárgyalások már annyira előrehaladott állapotban vannak, hogy a de jure elismerés meg is történhetne, ha a brit és francia kormányok nem reménykednének abban, hogy sikerülni fog méltányos békekötéssel a köztársaságiak ügyét lehetőleg meteni. Említett kormánykörök ugyanis azt remélik, hogy Franco tábornokot a huza-vona engedékenységre fogja bírni, vagy pedig ezalatt az idő alatt a köztársaságiak leteszik a fegyvert és így részükre az elismerés most már semminemű bonvodalmat nem vonhat maga után.

Ezzel szemben a spanyol nemzetiek hallani sem akarnak engedelményekről. Amint Burgosból közlik, Franco tábornok most minden erejével arra törekszik, hogy a madridi katonai helyzetet a maga javára döntse el és ezzel a brit és a francia kormányokat kész helyzet elé állítsa. Emiatt összpontosította mint 300 ezer főből álló rohamosztagait akikkel hamarabb végét akarja vetni a Madrid és Valencia birtoklásáért folyó küzdelemnek, mintahogy azt Katalániában tette. Franco tábornok egyébként tegnap rendeletét törvénnyel irt alá, amelyben megszüntette a katalán nyelv hivatalos jellegét és a spanyolt nyilvánította az állam hivatalos nyelvévé az uralma alá tartozó területeken.

A SPANYOLORSZÁGI HELYZET

(BARCELONA.) (Havas.) A nemzetiek által felállított katonai törvényszék tegnap hozott ítéletet az elfogott köztársasági vezetők csoportja felett. Jose Maria Espelest, a katonai információs iroda titkárát sok hadifogoly megölése miatt, Pablo Urcate börtönigazgatót pedig a rábizott foglyok embertelen kínzása miatt halálra ítélte. Súlyos börtönbüntetést kaptak még 11-en, akiket 15-20 évig terjedő fegyházra és kényszermunkára ítélték. Másik barcelonai jelentés szerint 2000 milicista azzal a kéréssel adta meg magát a francia hatóságoknak, hogy szállítsa őket azonnal a nemzeti Spanyolországba. A hatóságok eleget tettek a kérésnek s a 2000 főből álló milicista csoport máris átlépte a határt.

Madridból jelentik, hogy Miaya tábornok Carthagenába utazott, hogy szemlét tartson és az ottani hatóságokkal való tárgyalások után elhatározta, hogy az ellenállást feltétlenül megszervezi. Miaya tábornok már vissza is tért Madridba.

AZ ANGOL-NÉMET GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(LONDON.) (Reuter.) A Times diplomáciai tudósítójának közlése szerint Stanley és Hudson miniszterek legközelebb a nagyipar és nagykereskedelem kiküldöttjeivel együtt Berlinbe utaznak, hogy előkészítsék a talajt a régebben

tervezett nagyszabású német-angol gazdasági együttműködésre.

MINISZTERTANÁCS PÁRISBAN (PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány tegnap délelőtt Daladier kormányfő elnökletével minisztertanácsot tartott, amelyen a spanyol polgári és katonai menekültek ügyével foglalkozott. Letárgyalásra került a katonai foglyatáborban elhelyezettek élelmezésének kérdése is.

ELTÁVOLITOTTÁK A ZSIDÓ TISZTEKET A CSEH HADSERÉGBŐL

(PRÁGA.) (Ceteca.) A prágai kormány rendeletére eltávolítják a hadsereg kötelékéből a zsidó tiszteket és tisztszökeket, akiket nyugdíjba helyeznek. Távozik többek között Langer ezredes is, a közismert kitűnő katonai szakiró is.

(PRÁGA.) (Ceteca.) Bródy András, a kormány által kiadott amnesztia-eredelmében — mint tudvalevő — szabadlábra került A volt ruszin miniszterelnök tegnap a hatóságok engedélyével Magyarországra utazott.

KÖZZÉTETTÉK AZ AMERIKAI KATONAI SZAKÉRTŐK TITKOS ÜLÉSÉRŐL FELVETT JEGYZŐKÖNYVET

(WASHINGTON.) (United Press.) Tegnap közzétették annak a katonai bizottságnak üléséről felvett jegyzőkönyvet, amely január 26-án döntött a Franciaországnak eladott repülőgépek ügyében. Mint tudvalevő, Morgenthau pénzügyi államtitkár engedély adott arra, hogy a hadititkot jelentő új rendszerű repülőgépet francia szakértők jelenlétében próbálják ki. Emiatt a pénzügyi államtitkárt rendkívül sok támadás érte. A katonai bizottság megállapította, hogy Morgenthau ismert rendelkezését nem a katonai és a haditengerészeti parancsnokságok tudtával adta ki, de miután a francia-amerikai tárgyalásokat maga Roosevelt elnök vezette, felelősség nem terheli.

LENGYELORSZÁG ELISMERTE FRANCO KORMÁNYÁT

(VARSÓ.) (Express.) A lengyel kormány hivatalosan közölte, hogy elismeri de jure Franco tábornok kormányát.

Előzetes letartóztatásban helyezték a Dohány-nccal zsinagóga ellen elkövetett bombamerénylet tetteseit

(BUDAPEST.) A dohányucai zsinagógából kijövő hívek ellen elkövetett bombamerénylet ügyében a rendőrség befejezte a vizsgálatot és előzetes letartóztatásban helyezte Kenyeres Jenő 40 éves gép kocsivezetőt, Szabényi Győző 19 éves műszerészt, Gombai-Horváth János 20 éves kifutófiút és Madarassy László 20 éves villanyezrelőt, akikről kétségtelen bebizonyosodott, hogy ők voltak a bombamerénylet tettesei. A vizsgálat folyamán megállapítást nyert az is, hogy a tettesek összeköttetésben voltak az úgynevezett „Fekete fronttal”, amelynek tagjai sorozatos rakéta-merényleteket terveztek és az volt a szándékuk, hogy a merényleteket követő zavarokban ők veszik át a karhatalmi parancsnokságokat. A nyomozás most az eszmétársak kézrekerítése érdekében folyik.

Megtilták-e a magyar-zsidó házasságkötést

(BUDAPEST.) Imrédy Béla, a volt magyar miniszterelnök a zsidó törvényjavaslatot parlamentre terjesztése előtt, mely megtiltja a magyar keresztényeknek zsidókkal való házasságkötését. A szélsőjobboldali Pesti Újság a javaslatot káncosan azt írja, hogy Magyarországban is életbe kell lépnie a magyar zsidó házassági tilalmat és a fajtisztaság érdekében meg kell tiltani a vérvetést.

— Lemondott a cseh nagyvezérkar főnöke. Prágából jelentik: A hadügyminisztérium Krejci Lajos hadtesttábornokot, a cseh nagyvezérkar főnökét saját kérésére tisztségétől felmentette.

Román államkötvényekkel kártalanítják a régi osztrák-magyar kötvények tulajdonosait

(BUCURESTI.) Az új állami költségvetés összeállításának folyamatban lévő munkálataira való tekintettel, Mitita Constantinescu pénzügyminiszter, aki a Nemzeti Bank kormányzója is, március elsejéig felfüggesztette az összes kihallgatásokat.

A pénzügyminisztérium egyidejűleg hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli, hogy a régi, háború előtt kibocsátott osztrák-magyar kölcsönkötvényeket, amelyeket később bevontak a forgalomból és a köztartozások pénztárából gyűjtötték össze, hivatalosan uton felhasználják a román konszolidációs kölcsön műveleteivel kapcsolatosan. Azok a régi kötvénytulajdonosok, akiknek birtokában a régi osztrák-magyar kölcsönkötvények voltak, megkapták és megkapják az 1935. évi kibocsátású 3 százalékos kölcsönkötvényt cserébe beszoigáltatott kötvényeikért. A kölcsönkötvények bevétele a névérték alapján a régi osztrák-magyar koronának leire történt becsé-

relésénél alkalmazott kulcs alapján történt, vagyis minden régi két korona névértékű egy lej névértékű kaptak és kapnak a kötvények tulajdonosai. A kötvények becsérelését még az 1936. évben megkezdtek a különböző pénzügyigazgatóságok és az új kötvények átadása zóta is folyamatban van.

Tehtintettel arra, hogy még igen sok át nem tett kölcsönkötvény van a különböző pénzügyigazgatóságoknál, ezeket az illetékes tulajdonosok nevére letétbe helyezték és egyidejűleg letétbe helyezték részükre készpénzben az ilyen kölcsönkötvények után az 1927. évtől az 1935. évig vezárolás esedékes kamatszelvevény ellenértékét is. A letétbe helyezett kölcsönkötvények és szelvevények ellenértékéről szóló nyugtákat az érdeelt kötvénytulajdonosok nevére kiállítva a pénzügyminisztériumnak a köztartozásokat kezelő igazgatóságnál tartják nyilván és kezelik.

A Hója erdőben megmérgezte magát Székely Ferenc kolozsvári asztalosmester

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkossági kísérletet fedeztek fel tegnap a kora délutáni órákban a Hója-erdőben. Két óra tájban Oltean őrmester, a Donath uti rendőrség vezetője Zsizi nevű rendőr kutyával köruton járva az erdő szélén eszméletlen férfire bukkant. Telefonon azonnal értesítette a mentőket és a kiszállított mentőorvos megállapította, hogy az önműtlen férfi 30 darab Somnalin tablettával öngyilkosságot kísérelt meg. Még a helyszínen gyomormosással és injekciókkal igyekeztek az öngyilkost eszméletre téríteni, ami azonban nem sikerült és így beszállították a klinikára. Megállapítást nyert az is, hogy az életunt férfi Székely Ferenc. Nic-

Roman uca 32. szám alatt lakó 34 éves asztalos. A klinikán az orvosok gondos kezelé alá vették, de kevés remény van életbenmaradásához, mert — minthogy az oldatot már a reggeli órákban vehette be, — a mérég teljesen felszívódott a szervezetébe és a szívet megbénítással fenyegeti.

Az öngyilkosságról azonnal értesítették az életunt asztalos családját. Férje tettének okáról a mélyen sujtott feleség azt mondotta, hogy az utóbbi időben férje állandóan súlyos idegbajról panaszkodott. Néhány hónappal ezelőtt kertjének egyik fájára akasztotta fel magát, de szerencsére idejében észrevette és levágta.

Tesztelés

Pénteken utazik a román asztalitenisz csapat a kairói világbajnokságra. Bukarestből jelentik: A március 6—11 közötti kairói asztalitenisz világbajnokságra pénteken utazik a román csapat. Tagjai: Erős Vladone, Sighisoreanu, Naumescu, Giurgiu II., Adelstein és Kolozsvári.

A Zakopaneban folyó si-világbajnoki küzdelmek során tegnap futották az 50 kilométeres távot, amelyet a norvég Borgendahl nyerte 2 óra 57 perc 53 mp.-es idővel. Második Karpiana finn 3 óra 02 p. 27 mp. Harmadik Gjörlien norvég.

— Agyonlőtte magát a „Magyarország” kiadóhivatali igazgatója. Budapestről jelentik: Jókai-Szilágyi Miklós, a „Magyarország” című lap kiadóhivatalának igazgatója tegnap bálványucai lakásán felfüggte magát és meghalt. Bucsulevelét nem hagyott hátra. Családjának egyik tagja az öngyilkosság okáról azt a felvilágosítást adta, hogy Jókai-Szilágyi anyagilag teljesen tönkre ment és legutóbb már butoraira, lakásberendezésére árverést tüztek ki.

— Újságírók násza. Szombaton egyszerre két újságíró kollegánk lépett a „becsületes emberek” sorába. Szász Béla kollegánk délelőtt a kéttornyú református templomban esküdtött örök hűséget Örmény Juditnak, a Minerva biztosító bájós tisztviselőjének. Az esketési szertartás Kádár Géza generális direktor végezte. — Este ifj dr. Vékás Lajos kartársunk pedig a református teológián tartotta esküvőjét Dékányi Zsófiával. Az esketést Vásárhelyi János püspök végezte. Mindkét fiatal párt ismerősök és jóbarátok elhalmozták jókívánságaikká

— Mikor tart kihallgatást dr. Zigre Miklós miniszter? Bukarestből jelentik: Dr. Zigre Miklós vallás és művelődési miniszter hivatalos kihallgatásait kedden és csütörtökön délelőtt 11 órától 1-ig tartja. Másnapokon semmiféle indokolással nem kérhető és nem kapható kihallgatás.

— Titikzatos holttest a gyorsvonaton. Ploestiből jelentik: A prahovai ügyészséget arról értesítették, hogy a Ploesti—Bucuresti között közlekedő gyorsvonat egyik fülkéjében holttestre bukkantak. A helyszínrre kiszállított bizottság Rudolf Vilin névű zóli iratokat talált a halott ruhája zsebében. A hatóságoknak az a feltevése, hogy hirtelen szivroham ölte meg az utast.

— Feltűnően szép fiatalleány borzalmasan megcsönkített holttestére bukkantak Ploesti közelében. Ploestiből jelentik: Ploesti és Buda vasúti állomások között a sinek mellett 15—16 évesnek látszó feltűnően szép fiatal leány borzalmasan megcsönkített holttestére bukkantak. A leányt valamelyik vonat gázolta halálra. Ruhájának zsebében semmiféle igazoló iratot nem találtak és így személyazonosságát még ezideig nem sikerült megállapítani. A nyomozás sikeres körben folyik.

— Elfogták a veszedelmes betörőnt. Veszedelmes betörőnt tett ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség. Az éjszaka folyamán letartóztatták Székely Rózsai, alias Dragalina Rozalia tiszapolgári származású 26 éves nőt, aki néhány nappal ezelőtt betört a Regala uccában lakó egyik uraicsaládnál és a lakást csaknem teljesen kifosztotta. Kihallgatása során megállapítást nyert, hogy a vakmerő tolvaj nő előzőleg két hétig szolgált a családnál, mely idő alatt hamis kulcsokat készített. Miután szolgálatából kilépett, a következő nap délutánján a család távollétében az álkulcsokkal behatolt a lakásba és az összecsomagolt nagyértékű ruhaneművel nyomtalanul eltűnt. Kihallgatása folyik.

Amerika köszönetéül II. Károly király Olelsége rádióbeszédéért

(BUCURESTI.) A fővárosi amerikai követség titkára tegnap látogatást tett Gusti professzornál a newyorki világkiállítás román pavillonjának kormánybiztosánál. Az amerikai követségi titkár a látogatás során kormánya és a követség nevében is hálás köszönetét fejezte ki II. Károly király Olelségének a bukaresti rádióban február 12-én elmondott, általános tetszést és kiülföldön és élénk visszhangot keltő rádiószózatáért.

Gusti professzor viszont a maga részéről köszönetét nyilvánította Amerikának a népek azért a lelkes magatartásért, amellyel Románia uralkodójának szózatát fogadta.

— A minta udvarló. A kolozsvári rendőrség detektívjei az éjszaka folyamán őrizetbe vették Zampir István Papiu Ilarian uccában lakó egyént, akit Gellei András Maxim Covaciu-ucca 1. szám alatti lakos lopással vádolt. Kihallgatása során megállapítást nyert, hogy a megtévedt italemler hónapok óta udvarló a család egyik nőtagjának. Tegnap este minden köszönet nélkül távozott el a házból, később megdöbbenve vették észre, hogy az „udvarló” két öltönyt és egyéb holmikat vitt magával. A rendőrség emberei éppen abban a pillanatban fűltek le, amikor az ellopott ruhaneműket értékesíteni akarta. Kihallgatásának befejezése után átadják az ügyészségnek.

— Súlyos tettlegességé fajult a család perpatvar. Tóthfalvi Maróit Dr. Lina uca 17. szám alatt lakó n: összekarcolt arccal és kisírt szemmel jelent meg a rendőrségen és elpanaszolta, hogy bátyja: Tóthfalvi István ugyanabban a házban lakó 50 éves kőműves megverte. A eljelentés szerint a tettleges bántalmazást valami családi-ügy miatt összeszólközös előzte meg, ami az utóbbi hónapokban naprenden volt. A súlyosan bántalmazott nő édesanyja, valamint egyik nővére is megjelentek az ügyeletes kapitány előtt és együttesen megtehték a bűnvádi feljelentést, kérve, hogy a legszigorúbban járjanak el az ügyben, mert csak néhány héttel ezelőtt történt hasonló eset a családban. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy a vizsgálat érdekében a megvádolt iparost vezessék elő.

— Ez aztán hirtelési szabadság. Az angol lapok nemcsak közleményeikben, hanem hirteléseikben is mindenkor a legliberálisabb elveket vallották és a legteljesebb sajtószabadság alapján álltak. Ez a magyarázat annak, hogy Angliában egyáltalában nem ritka az, hogy a nagy napilapok hasábjain — a konkurrens újságok hirdetének. Számátalanszor megtörtént például, hogy a Times a Daily Telegraph hasábjain hirdette, hogy a Times a világ legjobb tívebb napilapja és azt is, hogy a Times-nek van a legnagyobb tudósítószervezete. A Daily Telegraph a hirtelést szó nélkül felvette és a Daily Telegraph olvasói nem csodálkoztak ezen a kontinentális olvasó számára kétségkívül különös rendszeren. Még Angliában is új fordulatot jelentett azonban az, hogy a konzervatív Daily Telegraph egyik előkelő oldalának az élén a munkaspárt napilapjának, a Daily Herald-nak a hirtelése jelent meg; még hozzá a Daily Herald hirtelés alakjában feladta az napi három vezércikkét, amelyekben a Daily Herald élesen támadja a konzervatív kormányzatot és kifejti a munkaspárt álláspontját a munkanélküliek kérdésében. Ez a világ mindenütt elképzelhetetlen lenne és csak a nemes angol tradíciók teszik lehetővé azt, hogy ilyen szabadságot élvezzen az ellenfél, egy politikai párt és annak lapja.

— A világegyetem első tökéletes térképe. Newyorkból jelentik: Harlow S. Shapely, az amerikai Harvard-egyetem csillagvizsgálója befejezi a világegyetem első tökéletes térképét. A térkép olyan részletes lesz, hogy pontosan feltünteti nemcsak a tejut jelenleg ismert harmincezer milliárd csillagának a helyzetét, hanem a többi 200.000 tejut-szerű csillagcsoport összes csillagainak helyét is.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelés díja 10 lej.

ADÁS-VÉTEL

HÖLGYFODRÁSZAT a város legforgalmasabb helyén, szép komplett berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. (1585)

ZALOGCÉDULÁKAT ékszerekről magas árral vásárol. Rislei, Szeres, Calea M. Foch. 1. (1912)

ASZTALOS gyalapado használható állapotban veszünk. Premier Str. Anton Pan 6. (1913)

EVTIZEDEK óta fennálló, jól bevezetett komplettül berendezett, minden megélhetést biztosító női és férfi fodrászat eladó a város legforgalmasabb helyén betegség miatt. Cimeket „Nagy idegenforgalom” jellegére a Novába, Str. Memorandu lui 16. (1337)

ELADÓ belvárosban 1331 nm.-es parcella. Bérház építésére alkalmas. Érdeklődni: Demeter ügyvédnél, Str. Bratianu 29. szám. (2029)

ALLÁST KERES

ÉRETTSÉGIZETT fiatal ember, ki beteg ségéből most gyógyult fel, bármilyen könnyebb munkát vállal. Szíves megkeresést a kiadóba kér „Szerény” jellegére. (1968)

IDŐSEBB lelkiismeretes nő, jól főzők, egészséges üres szobáért főzést és kis lakás takarítását vállalom a belváros közelében. Cím: Cal. Regele Carol II. 16., trafik. (1998)

TÖBB évi gyakorlattal pertakt román, magyar gépirónó március 1-ére állást keres irodában, ahol a lelkiismeretes munkát méltányolják. Inkasszások is ajánlkozom. Cím: Cal. Regele Carol II. 13., trafik. (1997)

ALLÁST KAPHAT

VEGYI vasalónők akik vegyi tisztító intézetben, vagy üzemben dolgoztak, felvétetnek. Czink, Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (1843)

NÉMET kisasszonyt keresek 2 kisleányom mellé. Jelentkezni: Pénzügyigazgatónál Str. Cipariu 1-a. em. d. e. 9—12-ig, délután 4—fél 6-ig. (1855)

KERESÜNK román, magyarul beszélő ügyes ügynököt bor eladására. Cal. Marchal Foch 24., 2. ajtó. (1878)

KÜLÖNFÉLÉK

GÁL ILEANA névre szóló személyazonossági igazolványt találtunk. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. (T 1921)

PÉNZES társat keres vendéglősnő, italméréssel rendelkező, azonnal. Cím a kiadóban. (2033)

TORDAIK SZERENCSEIFE a Collectura Officială — Frenkel sorsjegyi irodában — Tordán. (V 1689)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KIADÓ LAKÁS

VILLANEGYEDBEN, Str. Bollinteanu 11-a kiadó 3 szobás lakás, teljes komforttal. Felvilágosítás 16—19 óra között. (1928)

HÁROM szobás és 4 szobás lakás az Eli sabetta 32. szám alatti villában május 1-re kiadó. Megtekinthető 4—6-ig. Erd. a házfelügyelőnél. (2002)

LAKÁST KERES

KERESÉK 4-5 szobás egészséges, napos komfortos lakást, esetleg külön telken. Reg. Ferdinand. vagy közvetlen közelében. Cimeket „Május 1-re” jellegére kérem a kiadóba leadni. (2022)

Rádió

VASÁRNAP, február 20.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, orvosi tanácsadó 12: Hanglemezek. 13: Hírek. 13.10: Stanescu zenekar. Közben 14.10: Hírek. 15.10: Hírek. 18: Bemutatók. 19.15: Dvorzsák: Hangverseny. 19.45: Tassain énekel. 20: Felolvasás. 20.15: Rádiózenekar. 21.15: Kabaré. 22.40: Német és francia dalok. 23.15: Ven deglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 2.30: József Nádor 2. honvédszálló zene-kara hangversenye. 5.15: A rádió diákfelőrája. 6.40: Ilinczy László jazz zenekara játszik. 7.50: Tánclémezek. 9: Közvetítés a Magyar Színházról: Erzsébet. Zenés játék 3 felvonásban. Utána hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Szombaton lesz a Váloók premierje

Hunyadi Sándor, a Havasi napsütés című vígjátéka változatlanul telt házzal vonz. Emiatt a színház a Váloók kedre tervezett bemutatóját szombatra halasztotta, úgy, hogy kedden este is a Havasi napsütés kerül színre. Szerda este ismét a Francia szobalány van műsoron.

Mérnök-szakértő kihallgatását rendelte el a bünygyi tábla a visszaélésekkel vádolt bánffy-hunyadi községi főjegyző ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári bünygyi tábla — mint megírtuk — tegnap folytatta Capusan Teodor bánffy-hunyadi községi főjegyző ügyének tárgyalását. Capusan 1 éve feljegyzették állásától, mert az a gyana került fel ellene, hogy a község kárát különböző visszaélésekkel követett el. A vizsgálat folyamán az ügyészség a helyszínre is kiszállott és az ügyben számos tanut hallgatott. Végül is Capusan ellen vádat emeltek hivatalos pénzek elcsikkasztása miatt.

A bünygyi tábla előtt tegnap délnben dr. Tutela Victor védőtügyvéd kérte, hogy rendeljék el újabb szakértő kihallgatását, aki állapítsa meg, hogy a vádlott a községi közrunkák lefolytatásánál követte-e el a visszaéléseket? A bünygyi tábla helyt adott a védő kéréseknek és most Bánffy-hunyadra mérnök szakértő száll ki, aki hivatalból kitűzendő időpontban be fog térni a bünygyi tábla előtt helyszíni megállapításról.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Az egész katolikus világ óriási érdeklődéssel tekint a pápaválasztó konklávé összeülése elé, amelyre az amerikai biborosokon kívül a bibornokok már mind Rómába érkeztek. A valószínűség szerint Della Costa bibornok lesz az új pápa.

(TOKIO.) A tokiói katolikus székesegyházban tegnap ünnepélyes gyásztisztiztet volt az elhunyt XI. Pius pápa lelki üdvéért. A szentmisén a császári családot a mikádó öccse képviselte, míg a kormányt Arita külügyminiszter.

(TUNISZ.) A tuniszi bíróság egyhónapi elzárásra ítelt egy Bontini Franciska nevű 18 éves olasz munkáslányt, aki Daldier látogatása alkalmával szidalmazta a francia államot és a miniszterelnököt.

(PRÁGA.) Ismeretlen tettesek bombát dobtak a „Tuszik” áruházra, egy zsinagógára és a „Zboru” üzletházra. A hatóságok megindították a nyomozást.

(BRÜNN.) A hatóságok letartóztattak 25 fiatal embert, akik a zsidó üzletek kirakatait fekete festékkel mázolták be.

(PRÁGA.) Névtelen feljelentés alapján rajtaütöttek egy 100 tagú ifjusági szervezeten, amelyről kiderült, hogy a Gayda-féle fasisztapárt tagjai. A fiatal embereket merényletek kitervezésével vádolják.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök, tekintettel a londoni Palesztina-konferenciára, a hét végét a brit fővárosban tölti.

(LONDON.) Az udvarnagyi hivatal kidolgozta VI. György uralkodó és Erzsébet királyné amerikai és kanadai utiprogramját. A királyt 10 tagú kíséret kíséri több héten át tartó útján.

(LONDON.) A munkanélküliek tegnap a Hyde Parkban nagygyűlést tartottak, a melyen hevesen támadták a kormányt. Rendzavarás azonban nem történt.

(LONDON.) A Hampton Court-Roadi postahivatal ellen bombamerényletet kö-

vettek el. A repeszdarabok megsebesítettek az egyik tisztviselőt.

(BUDAPEST.) Az értéktözsde tegnap külföldi érdeklődés következtében szilárdan nyitott és a legmagasabb árfolyamok mellett zárt. Különösen a rehezipari papírok iránt volt élénk kereslet.

(VARSÓ.) A lengyel kormány elhatározta, hogy a zsidó-törvényt a jövő hónap első napjaiban a sejm elé viszi.

(JERUZSÁLEM.) A lyddai város házára tegnap egy arab terrorista-csoport több lövést adott le, amelyek szerencsére nem találtak. A tettesek közül három elfogtak és rögtönítélő bíróság elé állítják.

(JERUZSÁLEM.) A tulharami országúton 8 földakna robbant fel egymásután és szétvetett egy katonai gépkocsit, amelynek 4 bennülője azonnal meghalt.

(RANGOON.) Az alkirályi hivatal rendeletére Rangoonra és a környékre kihirdették az ostromállapotot.

(KOVNO.) A litván lapok jelentése szerint Sztalin könnyebbtermésű influenza-betegedést.

(MARSEILLE.) Egy francia katonai repülőgép lezuhant. A pilóta, a megfigyelő és a kiszolgáló meghaltak, míg egy kisérőtest súlyosan megsebesült.

(BUENOS AIRES.) A belügyminisztérium rendeletére betiltottak két napilapot amelyek a nemzeti spanyol kormány elismerésének kérdésében sértő hangon írtak Franco tábornokról.

(BIRMINGHAM.) A városban valóságos pánikát okozott az a hír, hogy a vilamos-művek ellen bombamerénylet készült. A hatóságok plakátok útján tudták csak megnyugtanni a közönséget. A hír terjesztőjének személye után megindult a nyomozás.

(ANKARA.) Izmet Inonu államfő újabb körutra indul, ezuttal az ország belsejébe. Utjára a miniszterelnök is elkíséri.

Vásárhelyi János püspök tárgyalásai dr. Zigre Miklós kullusz és dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszterekkel

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vásárhelyi János, az erdélyi reformátusok közszerepében álló püspöke az elmúlt napokban br. Illés Gyula és Laár Ferenc egy házküreteti tanácsosok társaságában Bucurestiben járt, ahol bemutatkozó látogatást tett dr. Zigre Miklósnál, az új kultuszminiszternél. Bukaresti látogatását az egyházfő felhasználta arra is, hogy felkeresse hivatalában dr. Dragomir Silviu kisebbségi minisztert, aki vel egyházi és iskolai kérdésekben folytatott eszmecsere.

A püspök és kísérete többnapos bukaresti útjáról most érkezett haza és tárgyalásairól nyilatkozott a „Jóestét” munkatársa előtt.

— Bukaresti utamnak — mondotta Vásárhelyi püspök — első sorban az volt a célja, hogy bemutatkozó látogatást tegyek az új kultuszminiszternél, dr. Zigre Miklósnál. A miniszter ur igen előzőkenyen fogadott és hetvenperces kihallgatása alatt egyházunk és iskolánk kérdésében kimerítően tájékoztatta magát. Igen megértőnek és tájékozottnak mutatkozott a ki-

sebbségi kérdésekben, ami nem is meglepő, mert a miniszter ur erdélyi ember és minden ügy iránt melegen érdeklődik. A kihallgatásról igen kedvező benyomással jöttünk el és bizakodással tölt el, hogy a miniszter az egyház és iskoláink ügyét megértéssel fogja felkarolni.

— A kultuszminiszteri kihallgatás után dr. Dragomir Silviu kisebbségi minisztert kerestük fel. Közél egyórás kihallgatás során a kisebbségi kérdés minden időszerű oldalát megtárgyaltuk. Elsősorban természetesen a lelkészek segélyének ügyét. A miniszter ur, akiről köztudomásu, hogy meglehetősen szívesen igyekszik a kisebbségi kérdés minden ágát megoldáshoz juttatni, ezuttal is jóindulattal kezelte a felmerült problémákat és hang sulyozta azok orvoslását.

Ennyt mondott Vásárhelyi püspök bukaresti tárgyalásairól.

Megalakult az újságírói vasúti jegyeket kiosztó bizottság

(BUCURESTI.) Az újságírói vasúti szabadjegyek felülvizsgálására és kiosztására illetékes bizottság megalakult. A bizottság elnöke Titeanu Eugen sajtó és propagandaügyi miniszter, tagjai pedig Ion Dragu sajtóigazgató, Alexandru Sandulescu, a bukaresti újságírók szindikátusának elnöke, Victor Alboteanu, a propagandaügyi minisztérium igazgatója, Ion Maxim, a CFR vezérigazgatóságának képviselője, Cezar Petrescu, a hivatásos újságírók egyesületének képviselője, dr. Bornemise Sebastian volt miniszter, az erdélyi újságírók szindikátusának elnöke, Gheorghe Rodica professor volt szenátor, a bukovinai újságírószindikátus elnöke és Boga Leon professor, a beszarabiai újságírók szindikátusának az elnöke. A bizottság első ülését február 23-án csütörtökön délután 5 órakor tartja a sajtó és propagandaügyi minisztériumban.

Mérget vet be, azután a Dunába ugrott a segesvári fiatalember

(CONSTANTA.) Megrendítő gyilkosság történt a Cerna-Voda-i Dunahid közelében mintegy 300 méterre a hid egyik lábától a Duna partján fiatalember holttestére bukkantak. Közvetlenül mellette a helyszínrre kiszállott bizottság tagjai üveget találtak, amelyben gyorsuló mérge volt.

Megállapítást nyert, hogy az öngyilkos Filip Alexandru segesvári 18 éves fiatalember. Merget ivott, majd pedig a Dunába vetette magát. Bucsulevelét is találtak nála, amelyben bocsánatot kér szüleitől tettéért.

A pellagra leküzdésére falusi pékségeket fognak létesíteni

A legutóbbi egészségügyi ellenőrzés eredményeképpen megállapították, hogy az ország pellagránban szenvedő lakóinak száma tíz százalékkal nagyobb, mint azt gondolták volna. Ez a körülmény arra indította N. Marinescu tábornokot, egészségügyi minisztert, hogy haditervet dolgozzon ki a betegség leküzdésére. Tekintettel arra, hogy ezt a betegséget a rosszul sütött málékony kenyér fogyasztása okozza, úgy határozott, hogy kellően felszerelt falusi pékségeket fognak az olyan községekben felállítani, ahol a betegség elterjedt és ettől függetlenül előadás-sorozatokban fogják a betegség ellen való védekezés módjait ismertetni.

Színház

Hétfő fél 9: Havasi napsütés. (Hatodszor.)
Kedd, fél 9: Havasi napsütés. (7-edszer.)
Szerda, fél 9: Francia szobalány.

Csütörtök fél 9: A Cigány. (Diszeloadás az Erdélyi Gazdasági Egylet országos kiállítására alkalmából. Szigligeti Ede hal hatatlan népszínműve, Kádár Imre átdolgozásában, Csiki Endre zenéjével a Bartók-Kodály gyűjtés alapján. Új betanulásban, új szereposztásban. A Bocskay ref. földészdalárda, a Bethlem Gábor ref. földészdalárda és a Hid elvei földészdalárda közreműködésével. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Jeney János, Kovács György, Tompa Sándor, Csóka József, stb. stb. fellépésével. Rendes helyárrakkal.)

Péntek fél 9: Ungár Imre, a világhírű magyar zongoraművész egyetlen hangversenye. (Műsor: I. rész. 1. J. S. Bach: Preludium és Fuga a „Wohltemperiertes Klavier”-ből. a.) f-moll, b.) Es-dur. 2. Mozart: A-moll szonáta (Allegro maestoso, Andante cantabile con espressione, Presto). 3. Beethoven: Es-dur szonáta op. 109. (Vivace ma non troppo, sentimente) II. rész: 4. Chopin: G-dur nocturne op. 37. No. 2. Etudes a.) f-moll, op. 20. — Berceuse, — Etudes a.) f-moll, op. 10. No. 9. — b.) a-moll op. 25. No. 11. 5. Chopin: Andante spianato és polonaise brillante.
Szombat este 9: Váloók.

Karcsi nevű állítólagos bártancos volt a titokzatos leányszöktetés főszereplője

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy a rendőrség titokzatos támadás ügyében vezette be a nyomozást, amelynek áldozata egy fiatal 17 éves leány volt, akit három férfi gépkocsiba csalt, majd pedig kényszeríteni akarták, hogy ismétleten helyre kövesse őket. Tekintettel arra, hogy az esetet a megtámadott lány nem jelentette a rendőrségnek, csak a mentők után szereztek tudomást arról, akik a leányt sérüléseit bekötötték és akiknek a megtámadott leány nem volt hajlandó nevével elárulni, a legnagyobb homály fedte az ügyet. Mára azonban sikerült a támadás kuszált szálait megoldani és világosságot deríteni — ha csak részben is — a vakmerő támadás értelmi szerzőjére.

A rendőrség megállapította, hogy a megtámadott leányt Pálfi Saroltának hívják és az Uzina Electrica ucca 2. sz. alatt lakik. A taxi száma, amellyel a leányt minden valószínűség szerint el akarták rabolni, CLJ 441 volt és azt Funj János sofőr vezette. A kérdés-közdő mentőorvosnak a lány elmondotta, hogy támadóinak személyét nem ismeri, csak annyit tud, hogy az egyiket Karcsinak hívták. Ezen a nyomon indult meg a rendőrség és rövid idő alatt megállapította, hogy a titokzatos Karcsi, Mot Károly a Palace-bár állítólagos parkettáncosa. A leány szülei feljelentést tettek a támadók ellen, kik minden bizonnyal nemsokára rendőrkézre kerülnek.

Miért zárták be a müncheni egyetem katolikus fakultását?

(MÜNCHEN.) Tegnap megirtuk, hogy a német birodalmi nevelésügyi miniszter rendeletére bezárták a müncheni egyetem katolikus teológiai fakultását. Ezzel kapcsolatban közlik még, hogy a bezáratásra a következő okok adtak alkalmat:

A nemzetnevelésügyi miniszter néhány héttel ezelőtt egy másik katolikus teológiai fakultás tanárát nevezte ki a müncheni teológiai fakultás élére, anélkül, hogy az illetékes egyházi hatóságokat elhatározásáról értesítette volna. Magántanári minőségében kinevezett pedig eddig még nem működő személynéget nevezett ki a fakultásra. A müncheni bíboros hercegérsek erre megtiltotta a katolikus hallgatóknak a két kinevezett tanár előadásainak látogatását. Erre a tilalomra, következett be a miniszter intézkedése, mert szerinte Faulhaber érsek átlépte egyházi hatáskörét és az államot megillető ügykörbe avatkozott be.

— Zsebtolvaj áldozata lett a kolozsvári nyugalmazott vasúti tisztviselő. Vakmerő zsebmetszés áldozata lett Szemere József kolozsvári nyugalmazott vasúti tisztviselő. Szemere, aki a február 14-éről 15-ére virradó éjjel a 202. számú orsvonattal Bukarestbe utazott, Predeal és Ploesti állomások között kinos meglepetéssel vette észre, hogy ismeretlen tettes kilopta zsebéből pénzárcját, amelyben II. osztályú arc képes vasúti igazolvány és 24 darab szabadjegye volt, fontos, hivatalos iratokon és készpénzén kívül. A károsult vasúti tisztviselő lapunk után is felkéri az eddig még ismeretlen tettest, hogy a tárcában levő pénz megtartása mellett a részére értéktelen vasúti arc képes igazolványt, vasúti szabadjegyet és fontos okiratait küldje vissza, Cluj, Str. Vasile Lupu 17 szám alatti lakás-címére. Szemere József külön ezer lejje jutalmazza azt, aki vasúti szabadjegyet és fontos iratait hozzá visszajuttatja.

— Szokatlan földcsuszamlás Németországban. Berlinből jelentik: Schoberger környékén a wertenfeldi romok közelében nagyarányú földcsuszamlást észleltek. Három-négy hektárral terült egymétere toledott el óránként. Az anyagi kár már eddig is igen jelentős és sok ültetvényterületet az elpusztulás fenyegeti a földcsuszamlás következtében.

Villamos árammal kivégezte magát a beszercei villamosművek igazgatója

(BESZERCE.) Megdöbbentő módon vetett véget életének Ervin Fischer, a beszercei villamosművek igazgatója. A városzerte ismert és közkedvelt, kitűnő tekintélynek és rokonszenvek örvendő férfi, tegnap a déli órákban bement a villamosművek áramelosztó kamrájába. Itt kézzel megfogta a csupasz drótokat és a következő pillanatban eszméletét veszítve zuhant a földre. Telefonértesítésre dr. A. Ionasch tör-

vényszéki orvos, Emil Rebreanu fő-ügyész, dr. Ioan Camoian rendőrtiszt és Teodor Barcea ezredes, a város polgármestere szállottak ki a helyszínre. Az öngyilkos igazgatóban ekkor még volt élet. Kórházba szállították, de az elszenvedett súlyos sérülések és égési sebek következtében meghalt. Hátra hagyott leveleiből megállapítást nyert, hogy tettét orvosvihathatlan idejéből miatt követte el.

Öt napra betiltották a Le Moment című lap megjelenését, mert valótlan hírt közölt a Balkán-államok bucarestii konferenciájáról!

(BUCURESTI.) A Le Moment című a fővárosban megjelenő francia nyelvű napilap külföldi értesülés alapján a valószínűségnek meg nem felelő napirendet közölt a Bukarestben megtartandó Balkán-államok konferenciájával kapcsolatban. Ez a jelentés, hivatalos megállapítás szerint, minden reális alapot nélkülöz és nem egyéb, mint a fantázia szüleménye. A lap közleményét hivatal-

los helyről a leghatározottabban megcáfolták. A belügyminisztérium a Le Moment című lap megjelenését öt napra betiltotta, mert az államot érdeklő és kellően nem ellenőrzött hírt közölt. Eugen Codile cenzort, aki a lap kifogásolt, valótlan közleményének megjelenését engedélyezte, felfüggesztette állásától.

Új tárgyalást rendelt el az ítélőtábla a kajántói földkiosztás ügyében

(CLUJKOLOZSVÁR.) A kolozsvári ítélőtábla első tanácsa tegnap hirdette ki az ítéletet a kajántóvölgyi földkiosztás ügyében. Mint ismeretes, a Kajántó völgyben több birtokostól földet sajátítottak ki, amelyet 48 igénylő között osztottak szét. A földkiosztást azonban megtámadták azon a címen, hogy az 1930. évi törvény értelmében a hadiár-
vákát és özvegyeket kell előnyben részesíteni, továbbá azzal az irdokolással, hogy a földben részesültek az államtól fizetést huznak. Földet kapott a Kajántó völgyében a görögkeleti és a görög-

keleti egyház is. A törvényszék 8 folytatólagos tárgyalás után hozta meg ítéletét, amellyel megsemmisítette a földkiosztást, a görögkeleti és görögkatolikus egyháznak 48—48 hold földet, mintegy 20 igénylőjének pedig egy-egy hold földet ítélte meg, míg a többiek igényét elutasította. A földkiosztással elégedetlenek az ítélőtáblához felebbeztek, ahol az ügyben szintén több tárgyalást tartottak. A tábla tegnap délután kihirdetett ítéletével az ügyet visszaküldte a törvényszékhez újratárgyalás végett.

Nyomtalanul eltűnt londoni lakásáról a tragikus sorsú László István anyósa

(LONDON.) Néhány László István felesége gépkocsiszerencsétlensége — hír szerint — újabb tragédia oka lett. Lászlóné édesanyja, Versen báróné, aki leánya váratlan halála következtében súlyosan megbetegedett, nemrég nyomtalanul eltűnt londoni lakásáról. Családja attól tart, hogy a mélyen sujtott anya a lelki megrázkódtatás következtében elveszítette emlékezőtehetségét és nyomtalanul eltűnt London emberforgatagában. László István néhány László Fülöp, a világhírű magyar arcképfestő második fia, nyolc évvel ezelőtt nősült és 1938 december 30-án feleségével együtt halálos sérüléseket szenvedett gépkocsibaleset alkalmával a cambridgei országúton.

Negyedszer is vizsgázhatnak a véglegesítési vizsgán elbukott tanítók és tanítónők

(BUCURESTI.) A nemzetnevelésügyi minisztérium elhatározta, hogy azok a tanítók és tanítónők, akik háromszor elbuktak a véglegesítési vizsgán, de akik az elemi iskolai oktatásról szóló törvény 118. szakasza értelmében előírt ismétlő tanfolyamot elvégezték,

negyedszer is engedélyezhetők a véglegesítési vizsgára. A miniszteri rendelet megengedi azt is, hogy azok a tanítók és tanítónők, akik megbízatással tevékenykednek, szintén megkísérelhessék a véglegesítési vizsga letételét.

— A földművelésügyi minisztériumban már alkalmazták az „Egészséget” köszöntési módot. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium kötelezővé tette az új hivatalos román köszöntést is. A minisztérium egészségtechnikai és ügykezelési személyzete a mai naptól kezdve fél magasságban kinyújtott jobb karral és „Sanatate” szóval köteles egymást köszönteni. A többi minisztériumok hivatalaiban is rövidesen bevezetik az új hivatalos köszönési módot.

— Szénné égett három kisgyermek. Calarasiából jelentik: A megye Mucuvü községében a kályhából kipattant parázstól kigyulladt Ion Tigau gazdálkodó háza, akkor, amikor sem a gazdálkodó, sem felesége nem voltak otthon, csak három kisgyermekük. Ezek közül a legnagyobb 5 éves, a legkisebb 2 hónapos volt. A tűz megfékezésére irányuló erőfeszítés hiábavalónak bizonyult, a ház porráégett és a három kisgyermeknek csak megszenesedett holttestét tudták a zsarátokok közül kiemelni.

Levagták vetélytársnőjük orrát és a vérző sebre sóht hintettek

(BUCURESTI.) Florcia Olanescu 18 éves és Jeni Popescu 20 éves munkásleányok felkeresték lakásán Dumitru Utrescu munkásleány társnőjüket, akiknek súlyos szemrehányást tettek, hogy udvarlójukat elcsalta tőlük.

A három leány civakodni, majd dulakodni kezdett, amelynek hevében a támadók késsel levagták Utrescu Dumitru orrát és a borzalmasan vérző sebre sóht hintettek. A szerelemföltétlenség következtét merénylet tettesét letartóztatták, a súlyosan sérült munkásleányt pedig kórházba szállították.

— Német hajó bonyolítja le a dunai forgalmat Bécs és Ghiurghiu között. Bukarestből jelentik: A hajóforgalom tavaszi megnyitásával kapcsolatosan a Dunán közlekedni fog az új német személyszállító hajó is, amely Bécs és Ghiurghiu között fogja lebonyolítani a forgalmat. Az új német hajót 1400 utas szállítására rendezték be.

— A vallásvédő világszövetség képviselője Romániában. Bukarestből jelentik: A Tempo című lap közlése szerint dr. Cussba, a Washingtonban székelő vallásvédő világszervezet képviselője tegnap elutazott a román fővárosból Párisba. Dr. Cussba tanulmány uton volt Romániában, ahol tapasztalatait a legteljesebb mértékben kielégítették.

— Öngyilkos lett a fővárosi egyetem egyik bölcsészettan hallgatója. Bukarestből jelentik: Tegnap reggel 9 órakor megdöbbentő öngyilkosság történt a Bukaresti Hónap kiállítás területén levő tó partján. Gheorghe Teodorescu a fővárosi egyetem bölcsészeti és irodalmi fakultásának végzett hallgatója öngyilkossági szándékkal a tóba ugrott, amelynek vizében megfulladt. Holttestét csak a délutáni órákban találták meg és emelték ki a tóból, majd beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe. Az öngyilkosság okát eddig még nem tudták megállapítani.

— A Magyar Lutheránus Nőegylet február 26-án, vasárnap délután fél 7 órai kezdettel hangversenyt rendez a lutheránus templomban, melyen M. Lévy Ilonka ének, Zsizsman Rezső zongora, Guráth Erzsike hegedűszólamokat ad elő. Felhívjuk a közönség figyelmét a Back, Haendel, Beethoven, Schubert és Liszt-művekből összeállított szép műsorra. A templom fűtött.

— Bérbeadta trafikját, majd meglepetéssel az új tulajdonost. Nagyszébenből jelentik: Goldstein Béla Buckental ucca 3. szám alatti lakos bérbeadta a Str. Ocnei 3. szám alatti levő dohánytőzsdéjét Opris Paraschiva asszonynak. Az új bérlő unokáját: Maria Roscat bízta meg az elárúrással és nagy volt a meglepetése, amikor azt állapította meg, hogy a tőzsde pénztárából napnap után kisebb-nagyobb összegek tűntek el. A gyaru Maria Roscara irányult, de a megindult nyomozás semmi féle terhelő bizonyítékot nem tudott ellene felmutatni. Ekkor vetődött fel az a feltevés, hogy a titokzatos tolvaj Goldstein Béla. A rendőri közegek lesbe is állottak egy éjszaka folyamán a trafik körül és tetten érték Goldsteint, amikor kulccsal kinyitotta a dohánytőzsdét és nagyobb összeget akart elemelni. A vizsgálat megállapította, hogy Goldstein sorozatosan 80.000 lejű lopott el a tőzsde pénztárából. Letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

— Felakasztotta magát a cselédlány, mert elhagyta a szerelmese. Bucurestiből jelentik: Maria Ionescu 30 éves, Stefan Mihailina 26. szám alatti szolgálóleány szobájában felakasztotta magát. A megindult vizsgálat megállapította, hogy tettét azért követte el, mert barátja, Laicos Victor elhagyta. Néhány nappal az öngyilkosságot megelőzőleg egymással, amely alkalommal a férfi kijelentette, hogy meguntta őt tudni sem akar róla. Ez annyira bánította az érzékeny lelkű leányt, hogy eldobta magától az életet.

Szabó Jenő:

MUSSOLINI VALLOMÁSAI

amiből kiderül, hogy a diktátorok se mindig következetesek

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Amikor Emil Ludwignak, a világ leg-szerencsésebb kezű történészenek „Mus-solini vallomásai” című kötetét javá-ban olvastam és a nagyszerű könyvben rákérdeztem, sőt gondolatok nagyszerű lelki élményei kötődtek le — a nagy káprázat kellő közepén beront első-elemista fiam, rákönyököl az íróasztal-ra és miután megállapítja, hogy a nagy nekifekvésben se nem látok, se nem hallok, a világ lebecsebb megrögző-désével ezt kérdi tőlem:

— Ugy-e, Te is Gulivert olvasol? Vidám mosolygás követte a kérdést. Kisfiam éppen akkor végezte be Guli-vert lezserbb fejezetének silabizálását és így kérdése indokolt volt. Valamit csak kellett mondani és azt válaszoltam:

— Eltaláltad, fiam, csakugyan Guli-vert olvasom, csak hogy az én könyvem-ben még törpébbek az emberek, mint a tiedben, Gulivert pedig sokkal nagyobb mint a tied, ennyi az egész különbség.

Valóban, a Guli-vert napról-napra nőnek, még pedig olyan arányban, mint ahogyan törpül az ember s vele együtt a józan ész hatalma. Soha a szellemi angolkór úgy nem dühöngött, mint napjainkban és a Missek, olimpiádok, világbajnokságok, Nobel-díjak, Népszövetségek és Ellenérszövetségek, óceánrepülések és sarkkutatók, atom-bombolások és halálsugarak reklámfel-verte korszakában butább az ember, mint valaha.

Ahogy máglyák égnek, ott görögötűzet lát az agyonkultúrált észlely és ha ci-vilizáció életmentése című tömeggyil-kosságot tozódik keleten-nyugaton egy-aránt, arról büszke öntudattal hirdeti, hogy az pedig a kultura létfenntartásá-ért folyik.

Az izmusok egymás torkát rágják és ebben a véres duhajkodásban a vasalt nadrágos természet remeke, a maga kul-turfőlényével kevesebbet számít, mint egy elsőnek kiütött sakkfigura. Ez ed-dig még nem jelentene életveszedelmet. A veszedelem ott van, amikor az em-beri korlátoltság párosul azzal az el-átalkodott göggel, amelyet bátran ne-vezhetünk a butaság bátorságának. Hiába! a Guli-vert nőnek, kísértetiesen nőnek, már túlnőtték az összes emberi méreteket és tehették, mert a szeren-csétlen emberiség az alatt végzetesen zsugorodott.

Akinek könyvét milliószámra olvassák

Annak jellemzésére, hogy Emil Lud-wig a világirodalomban kicsoda, ide-iktatjuk a statisztikát.

1920. óta a következő tételekben keltek el a könyvei: Kunst und Schicksal 28 ezer, Krisztus könyve 30 ezer, Goe-the 34 ezer, Genie und Charakter 50 ezer, Bismarck 54 ezer, Napoleon 83 ezer, II. Vilmos 150 ezer és Tizennégy júliusa 120 ezer példányt ért el, ami-hez ha hozzászámítjuk azt, hogy Lud-wig könyveit 13 állam nyelvére fordí-tották le, előttünk áll a minden idők leghatalmasabb biográfusa, akit ott va-karja meg a dolgokat, hol viszket.

— Ki volt a felelős a háborúért?! — Veti fel a végzetes kérdést Ludwig és öt sorral lejjebb már jön is a válasz: Minden felelőség a kabineteket terhelő Európa népei viszont teljesen ártatlanok.

Minden mozzanatában ilven kertelés-nélküli Emil Ludwig. Amikor a háboru előkészítéséről beszél, ezeket mondja: „Ma már tudjuk, hogy a háborus uszi-tók maguk is usztak az árral, de a bü-nük éppen abban áll, hogy hagyták, hogy az ár vi-vé őket. Főlős sietség a véletlennek való túlnagy szerepjtta-tás, a meglepetések túlzott szerepe, fő-ként pedig mindenkinek mindenkitől

való félelme és ezenfelül éppen ezek-nek a diplomatáknak teljes tehetetlen-sége kényszerítette ki a háborút, ame-lyet egyébként a nemzeteknek józan szövevénye igen könnyen csirájában el-fojthatott volna.”

Szemtől-szembe a diktátorral — Aki a tisztánlátásnak ezen a káprá-zatos magaslatán áll, azt bátran elismer-hetjük illetékeseknek még akkor is, amikor Mussolini vallomását tárja a jelszavaktól elkábitott emberiség elé. 400 kérdést adott fel Emil Ludwig — Mussolininak s a válaszokat a kérdések kel együtt ebbe a kötetbe sűrítette össze.

— Meg akartam tudni — írja köte-te előszavában, — hogy vajjon Európa a jelenkornak ettől a senki emberfiainak felelősséggel nem tartozó és éppen ezért személy szerint leghatalmasabb férfiatól támadást várhat-e, avagy épít-őmunkát? Vajjon Nietzschenek ezt a tanítványát, ezt az anarchistát és for-radalmárt az ifjusága irányában ker-geti-e tovább a démona?

Tépjünk ki néhány mozzanatot en-nek a szellemóriásnak pillanatfelvéte-lei közül. Nézzük meg, miket fed fel Emil Ludwig Mussolini egyéni és szel-lemi strukturáját illetően?

A röntgen felvétel

57 éves. Mint minden diktátor, utá-nozhatatlanul és eltanulhatatlanul nyu-godt. Minden viccet utál. Betegesen pe-dáns. Íróasztalát naponta ő rendezte el s ha számol, 3 tizedes pontosságig megy el. Angolul, franciául, németül folyékonyan beszél. Beszéd közben nem játszik színes ceruzával. Ezt a szót, hogy „körülbelül” nem használja. Még nem dőlt el, hogy Napoleont, vagy Cromwellt utánozza-e. Apja kovácsme-ster volt, anyja tanítónő.

— Az ember mindaddig imperialista, amíg csak él! — mondja. De azt is hozzáteszi, hogy minden impériumnak megvan a maga zenithje. Továbbá meg állapítja, — igen helyesen — azt, hogy forradalmárrá fejlődni nem lehet, for-radalmárnak születni kell. Utána rögtön jön a sorsdöntő reveláció: — **Hogv a hatás maximumát elérjem, a rend maximumát kell megvalósítanom.**

— Aztán kissé ellágyul: — Bizonyos időpontban — mondja — minden for-radalmár konzervatív válik.

A zsidó-kérdés méregfoga

Aztán jön a kérdés, amely így hang-zik:

— Ön tényleg azt hiszi, hogy Euró-pában vannak még tiszta fajok, mint ahogy azt bizonyos kutatók állítják? Ho- a faj egysége tényleg biztosítja

az erőteljesebb nemzeti erők összefo-gását?

— Természetes, hogy nincs többé tiszta faj — hangzik a határozott vá-lasz — hiszen még a zsidók is kevered-tek. És a nemzet erejét és szépségét ép-pen a szerencsés keveredések idézték fel. A faj csak érzés és nem realitás, 95 százalékban érzés. — Sohasem fogom azt hinni, hogy biológiai alapon be-lehet bizonyítani, hogy egy faj többé-kevésbé tiszta-e? Komikus, hogy a ger-mán nemes faj hirdetői között nincs egy germán sem: Gobineau francia volt, Chamberlain angol, Woltmann zsidó, Laponge pedig megint francia. A nemzeti büszkeségnek éppenséggel nin-csen szüksége a faj deliriumaira.

Ezt az utolsó betűig Mussolini mon-dta, amire Ludwig sietve megjegyezte, hogy ez a legjobb bizonyíték az anti-szemizmus ellen.

— Olaszországban nincs is antisze-mizmus — válaszolt a Duce, — a zsi-dó vallású olaszok mindig kitétek ma-ukért mint polgárok és bátran ve-rekedtek, mint katonák. Előkelő álla-sokat foglalnak el az evetemenek, a hadseregben és a bankokban. Erész se-reg tábornok is van. Közöttük zsidó Sardinia parancsnoka, Modena tábor-nok is és így tovább. Aztán... hir-telen ő tesz fel kérdést Ludwighoz:

— Ön, hogy magyarázza meg az anti-szemizmust? — kérdezte Mussolini.

— Ha a németeknek rossz dolguk van, annak mindig a zsidók az okai. Már pedig most különösen rossz dolguk van!

Erre így felelt:
Aha. Ők a bűnbakok!

A fátum! . . .

— Tehát... sem a nyelvben, sem a fajban nincs az a leküzdhetetlen fá-tum, amely a népeket egymás ellen kergeti? — teszi fel a kérdést Ludwig, amire a Duce így válaszolt:

— **Fátum! . . . Az államférfiak min-dig csak akkor beszélnek fátumról, ha valamit rosszul csinálnak!**

Hat esztendővel ezelőtt így beszélt Mussolini a Palazzo Venezia 25 méter hosszú, 13 méter széles és 13 méter ma-gas „Mappa Mundi” termében. Ezt a termet azért nevezték el világtérkép-teremnek, mert itt állott először az el-ső, fából készült földgolyó.

A politikai számtan mai számításai szerint hat év alig jelent többet hat hó-naphál, de a Guli-vert szörnyen meg-nöttek azóta, az emberek pedig a szel-lemi angolkór törpe-korszakát érték el.

A kifordított elmélet és gyakorlat — És a Duce, ugyanabban a Savolla-rola székben, amelyből ezeket a vála-szokat tollba diktálta hat esztendővel ezelőtt, — ma arcrebbenés nélkül írja alá a fajelmélet, helyesebben a fajgya-korlat egykedvű rendeleteit.

Nincs ebben semmi tragikus; ilyen a világ, ilyenek a diktátorok és ilyen az a sokra tartott „szellemi színvonal” is, amelyre új emberek vélnek felépíteni új világokat.

Csak éppen, hogy az új ég és az új nap hiányzik hozzá!

A spanyol nemzeti sikerek gazdasági következményei

Mint minden háborús konfliktus, úgy a spanyol polgárháború is — minden világnézetű és stratégiai szempont mel-lett — nem nélkülözi a gazdasági von-natkozásokat sem. Az angol szakértők szerint a Németország és Itália által Franco-nak nyújtott pénzületi segítség (hitel) a következőképpen fejezhető ki: 20 millió fontsterling (körülbelül 20 és fél milliárd lej) Olaszország és 7 mil-lió fontsterling (6 milliárd lej) Német-ország részéről — nem említve a fasisz-ta különítmények és német szakértők által közvetlenül felhasznált hadiany-gokat. Cserében a németiek felaján-lották: 1. Egyes iparágak teljes kon-cesszióját (textil és légitranszport Német-ország, automobil, selyem és kaucsuk-ivar Olaszország részére). 2. Nyers-anyagok, főleg ásványi termékek. Tud-niillik a Franco kezén levő területek a leggazdagabb ásványtermő vidékek Spanyolországban. Így a Pennarosa-i ólom- és kőszénbányák, a Rio-Tinto-i rézbányák, különösen fontosak háboru idején a Hulva-i pyritbányák, mivel robbanóanyagok gyártásánál nélkülöz-hetetlenek. A katalóniai Figol-ban ká-lium- és higanytelepek, Almadenben hi-ganybányák vannak. Gazdagok a Bis-caya-i (Bilbao mellett) vasbányák. Meg-jevőendő, ezek két angol társaság fel-ügyelete alatt állanak, fővasárlójuk az angol vasipar, ezért talán a szükséges-nek London a németekkel való keres-kedelmi kapcsolatok felvételét. 1938 első hónapjaiban ezek a vasbányák 1,530,000 tonna vasat termeltek, ami-ből 824,000 tonnát Angliába vittek ki. Németországnak is — Svédország után — fő-vasellátási forrása a spanyol fél-sziget, havonta 50,000 tonna spanyol vasat vesz. De ami legfőképpen érdekli Németországot és Itáliát: az angol tőke által még nem uralt, kiaknázatlan bá-nyák. Viszont Németország Franconak ennek ellenében gépeket és gazdasági felszerelést szállíthat. Mert az igazság az, hogy ezek a fiatal államok — mint a nemzeti Spanyolország — nem an-nyira az angol arany, mint inkább, sokkal inkább az ipari felszerelés után áhítoznak. E tekintetben Chamberlain-re valószínűleg nagy kiábrándulás vár.

(I-e A-r.)

— **Biztosító automaták az amerikai pályaudvarokon.** Newyorkból jelentik: Az amerikai pályaudvarokon újabban biztosító automatákat szereltek fel, amelyek a biztosítási díj ellenében meg-felelő összeg 24 órára érvényes baleset elleni élet-, vagy podgyászbiztosítási kötvényt adnak ki. A hamisítások meg-akadályozására a gép minden egyes biztosítási ü-letre új másolatot készít.

— **Koldust a többszörös háziur.** Kai-róból jelentik: Az egyiptomi főváros e-ovik uccáján egy rendőr igazoltatni akarta Mahmud Abdul Karim sánta koldust, akit a hivatalos eljárás varázs-ütéssel kivőgyított nyomorékságából, ut- hogy mankóit félredobva, futóbai-nokot megsegényítő sebességgel iramodott el és csak a járókelők segítsé-gével sikerült elfogni. A motozás al-kalmával tekintélyes összeget találtak rongyos ruhája zsebében, a nyomozás pedig kiderítette, hogy két értékes és tehermentes bérház tulajdonosa. A bi-róság előtt, amely háromhavi kényszer-munkára ítélte, azzal védekezett, hogy a koldulás „becsületesebb foglalkozása” és annyira természetevé vált, hogy mint többszörös háziur sem tudta abba-hagyni.

Tartszon lépést a korrall...

RUHÁIT FESTESSE ES TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

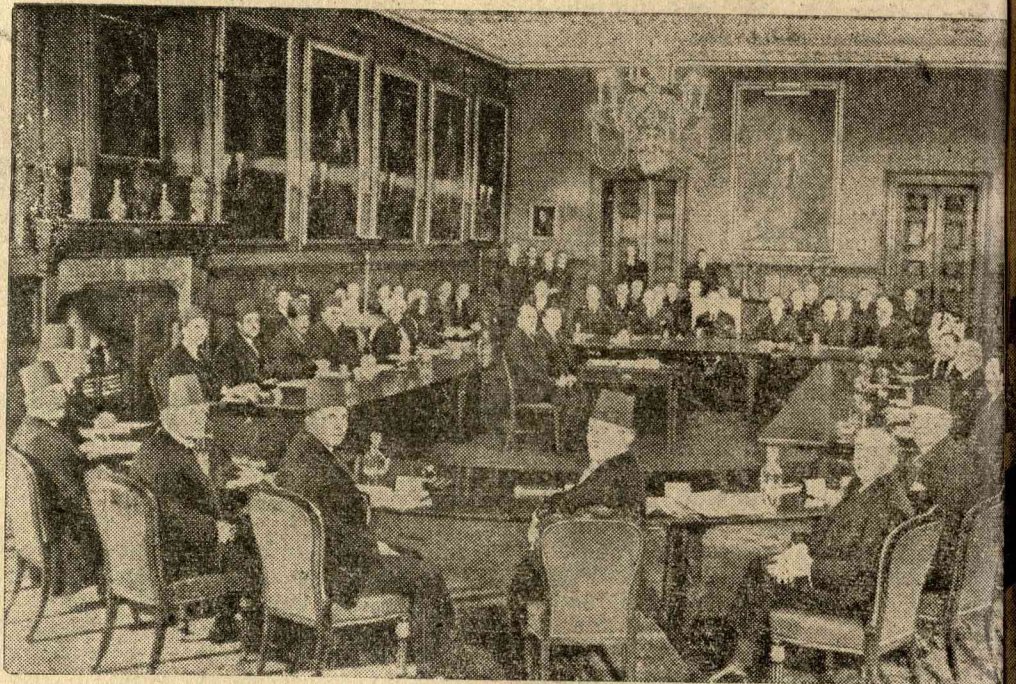
FELESKETIK A ROMÁNIAI IFJUSÁGI VEZETŐKET. Az Országőr-mozgalom új ifjúsági vezetőit ünnepélyes keretek között eskették fel Bukarestben az Országőr-mozgalom zászlajára.

Márton Áron, Erdély új püspöke isko.atársaival, amint szülőházának üvegburka alatti kicsinyített mását szemlélik. (Fotofilm felv.)

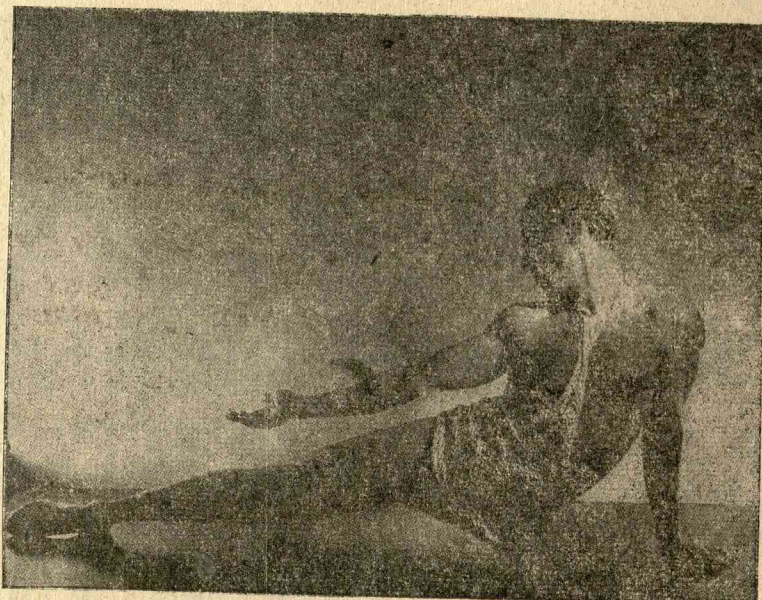
MUSSOLINI kiosztja a spanyol polárháboruban elesett olasz önkéntesek hátramaradottjainak a kitüntetések és a nemzet ajándékát.

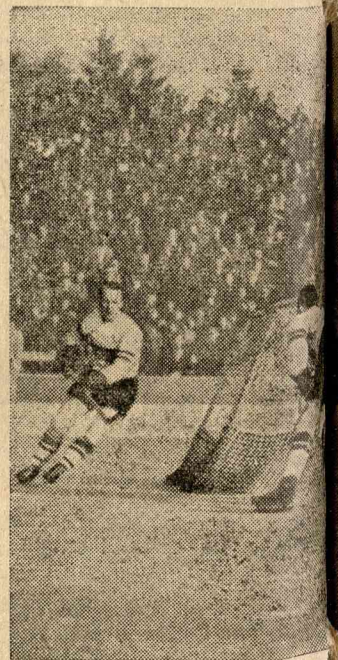
MEGKEZDŐDÖTT A PALESZTINA-KONFERENCIA. Chamberlain miniszterelnök megnyitó szavai mellett kezdődött meg a londoni Palesztina-konferencia.

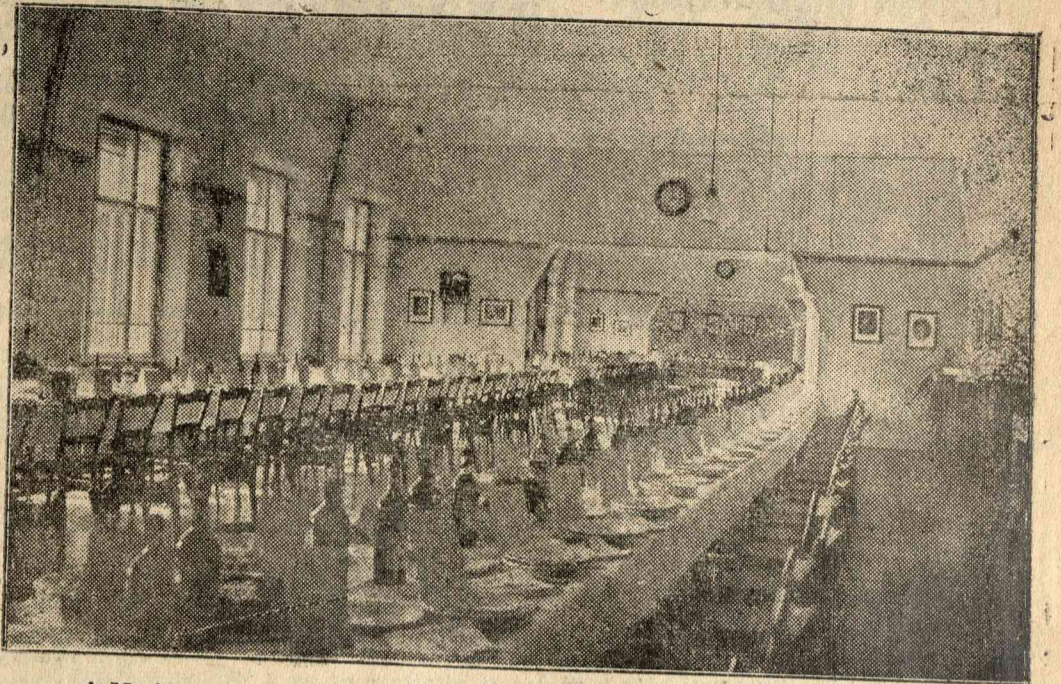
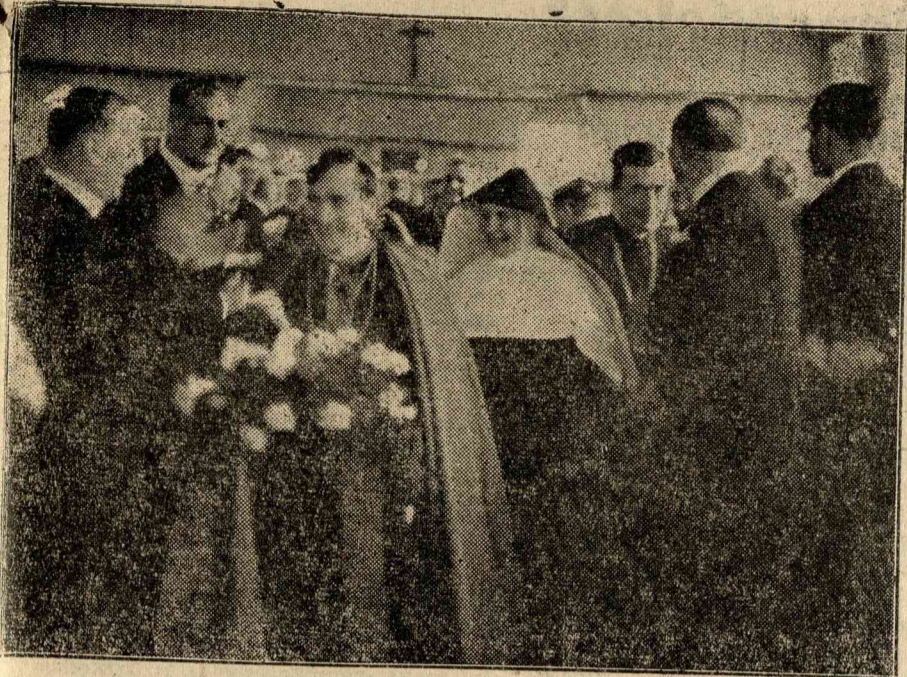
SALAMON LÁSZLÓ és **KORNIS OTTÓ**, akiknek „Paradies kisasszony” című drámáját nemrég nagy sikerrel mutatta be a kolozsvári Magyar Színház.

MOLNÁR ISTVÁN kolozsvári származású kiváló magyar táncművész, aki néhány héttel ezelőtt hatalmas sikerrel mutatkozott be a párisi Nemzetközi Táncművészeti Intézetben. Az Intézet igazgatósága Molnárt áprilisra újra meghívta.

A ZAKOPANEI JÉGHOKKI pata döntetlenül végez Csehország ellen.

Marton Áron, a templomi szertartás után a Marianumban tiszteletére rendezett diszebédre vonul be, kezében a virágcsokor, amelyet az intézet György Erzsike nevű II. oszt. növendéke nyújtott át. A püspök Jenciu kultuszminisztériumi vezérfelügyelővel beszélget, tőle kissé hátrább jobbra Zsulyevits Mátyás, a Kath. Kör vezetőségi tagja, balra pedig Mária Cornélia főtisztelendő nővér áll. (Sárdi felv.)

A Marianumban tartották meg a püspökszentelési diszebédét. Felvételünk az izlésesen díszített, 344 személyre szóló felterített asztalokról készült. De nemcsak a terítés volt gyönyörű, hanem a felszolgálás is, a pompás ételek pedig a legteljesebb megelégedést váltották ki. (Joanovics felv.)

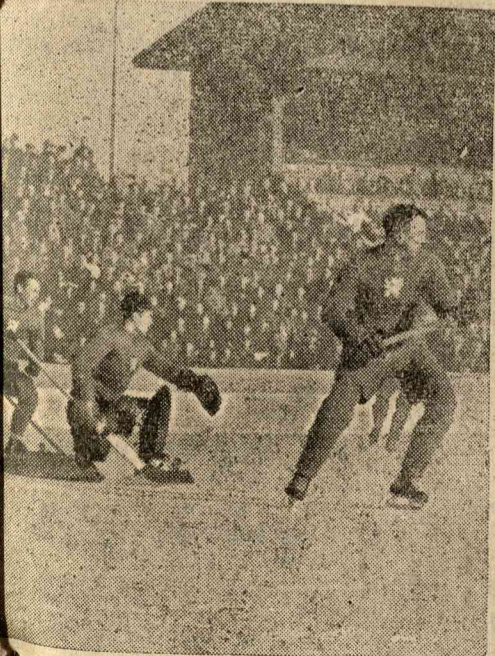
ÉLJEN A KARNEVÁL!

Rezik Alice, a legfiatalabb erdélyi zongoraművész, aki nemrég a Piarista-gimnáziumban nagyszerű hangversenyt tartott. Mellette édesapja, Rezik Károly, a kitűnő és ismert karnagy áll. (Foto Ella.)

Steiner Izsó főmérnök, a tragikus autóbusszserencsétlenség áldozata, akinek megdöbbentő halála városszerte mély részvételt keltett.

Katona József, akit a büntügyi tábla 15 évi fegyházra ítelt, mert megölte és feldarabolta anyósát.

Öt és félórás küzdelem. Az angol kupadöntő ezidén csak öt és félórás harc után ért véget. A győzelmet a Westham United szerezte meg a Tottenham Hotspurs előtt háromszori meghosszabbított játékidő után. Az eredmény 2:1 volt a szerencsesebb javára.

ELADÓ BÖRTÖN. A newyorki „The Tombs” nevű börtön már 1938. október 6-án eladó, de vevő nem akad rája, mert senki sem tudja, mit lehetne kezdeni azzal.

**Halálsugar-találmányok-
talál" árasztják el az angol
légiügyi minisztériumot**

(LONDON.) Az angol lapok sokat foglalkoznak mostanában az állítólagos halálsugarakkal, melyeket feltalálók a légvédelem céljaira akarnak felhasználni. A feltalálók valósággal elárasztják ajánlataikkal a légiügyi minisztériumot és ezeket a kísérletezéseket a légiügyi hatóságok is teljesen komolyan kezelik, mert abban reménykednek, hogy hátha az egyiknek mégis sikerül feltalálnia azt a láthatatlan sugarat, amely megbénítja a repülőgépmotort.

Átlag minden héten kipróbáltak egy-egy új halálsugarat, de eddig még egy sem állotta ki a komoly próbát, noha már olyan híresztelések terjedtek el, hogy 500 méter hatótávolságu sugarat is felfedezték. Ezek a híresztelések azonban teljesen a képezet születtei. Tényleg sikerült olyan sugarakat előállítani ugyan, amelyek a motorok gyújtóberendezését megbénítják, de ezek hatótávolsága legfeljebb 25—50 méter és akkor is teljesen hatástalanok, ha a motor „árnyékolva” van, vagyis megfelelő fémburok védi a sugaraktól. A motorokat azonban ujabban már a rádiózársra való tekintettel is megfelelő árnyékolással készítik, úgy, hogy egyelőre semmi kilátás sincs arra, hogy a sokat emlegetett halálsugarakat komolyan lehetne venni.

**Hatévi keresés után két utódot
is találtak a dalai lámának**

(LONDON.) Hatévi eredménytelen keresés után most egyszerre két megfelelő jelöltet is találtak a dalai láma 1933. óta üresen álló trónjára.

A buddhisták legfőbb papja, aki Tíbet fővárosában, Lhasszában székel, még 1933-ban meghalt. A buddhista hit szerint a dalai láma maga az élő Buddha, akinek lelke folyton reinkarnálódik. Ha a dalai láma meghal, lelke azonnal egy abban a pillanatban született csecsemőbe száll át. A legutóbbi dalai láma halála után azonban a buddhista szerzetesek hat évig hiába keresték Buddha új megtestesülését, sehol sem akadtak olyan gyermekekre, aki a feltételeknek mindenben megfelelt volna. Most váratlanul az a hír lept meg a buddhista világot, hogy egyszerre két helyen is ráakadtak az új dalai lámára. Az egyik jelöltre Mongoliában, a másikra Tibetben találtak rá. A két kis szőke kisfiu miatt most valóságos párt küzdelem indult meg a buddhista hívők között. Valószínű azonban, hogy végül is barátságos tárgyalásokkal intézik el, hogy melyiket ültessék a kettő közül Buddha üresen maradt trónjára.

**Kállay Ilonka esete
a hollywoodi filmiróval**

(HOLLYWOOD.) Egy jómódu budapesti cipőgyáros leánya, Kállay Ilonka, három esztendővel ezelőtt nyáron kiment a Gellért hullámfürdőbe. Amikor a gépház morgása megadta a jelt a hullámverésre, a feltűnően szép, platinszőke urileány beugrott a „mély vízbe” és egyenesen egy fiatalember fejére esett. Szerencsére semmi baj nem történt és az illető ott a hullámverésben bemutatkozott:

— Oliver H. P. Garreth hollywoodi filmíró vagyok...

Az ismeretségből szerelem; a szerelemből házasság lett és a házasságból — válás. Rövid hír jelent meg az amerikai lapok személyi hírovtáiban: Oliver H. P. Garreth és felesége elváltak.

A rövid kis személyi hír mögött a pesti szépség amerikai csalódása húzódik meg. A hollywoodi író és Kállay Ilonka nem értette meg egymást. Egy ideig Newyorkban laktak, majd öt hónapra Budapesten a Hűvösvölgyben béreltek villát, de egyre jobban elmeresedett közöttük a helyzet. Oliver Garreth amúgy is spórolós ember lehetett, mert havi ötven dollárnál többet nem vált hajlandó felesége rendelkezésére bocsátani, noha több mint havi ötezer dollár fizetése volt. Amikor a válóper tárgyalásra került a sor, Kállay Ilonka csak annyit mondott, hogy ő és Oliver Garreth már nem értik meg egymást. Hollywoodban csalódnai is lehet...

**Mi idézte elő
a vasúti szerencsétlenségeket?**

**A CFR vezérigazgatósága kikutatta az utóbbi idők
vasúti összedűközéseinek körülményeit és okait**

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az utóbbi hónapokban, a karácsonyi ünnepek idején két borzalmas vasúti szerencsétlenség rendítette meg a több mint száz családot borított gyászba. A nagy eréllyel megindult vizsgálat nem állott meg annak a megállapításánál, hogy a balesetekért kiket terhel a közvetlen és személyes felelősség, hanem kiterjedt arra is, hogy miképpen lehetne a vasúti összedűközéseket — az emberi számítás szerint — teljesen megelőzni és véglegesen kiküszöbölni.

A román államvasutak vezérigazgatósága felszólította az egyes igazgatóságokat és felügyelősegeket, hogy tegyenek részletes javaslatot azoknak a reformoknak a bevezetése érdekében, amelyek a vasúti közlekedés biztonságát növelhetik. Ezeket a javaslatokat most vitatta meg az a két napig tartó értekezlet, amelyet a vezérigazgatóság hívott egybe Bukarestbe, a központi és kerületi igazgatók és felügyelők részvételével.

Kevés a vasútvonal

A vizsgálat elsősorban annak a megállapításával járt, hogy amíg a vasúti vonalak 96 százaléka egy-sínparu, addig a forgalom fennakadásmentes lebonyolítását igen nehezen lehet megoldani. Elsősorban tehát a főbb vonalakon kettős sínparákat kell kiépíteni. Ennek a feladatnak a keresztülvitele és a vasút technikai berendezésének megújítása természetesen hatalmas befektetéseket követelnek. Az államvasutak vállalja ezeknek a befektetéseknek az előteremtését és erre vonatkozólag ötéves gyakorlati munkaprogramot dolgozott ki, amelyet folytatólagosan meg fogják valósítani. Egyidejűleg több új vasútvonal kiépítését is elhatározták, melyek az egyes vonalak tehermentesítését és újabb országrészek gazdasági bekapcsolódását fogják biztosítani.

Új jelzőberendezéseket

Megállapította a vizsgálat, hogy a vasúti jelzőberendezések és azok a felszerelések, amelyek a vonatjáratok ellenőrzésére szolgálnak, mindenképpen elégtelenek, elavultak és haladéktalanul ki kell cserélni azokat. Ez rövidesen meg is fog történni. Új állomási és vonat-jelző készülékeket szerelnek fel, az autómotorokat önműködő gyorsaságmérővel látják el, a vasúti táviróvezeté-

ketek, — melyek elszakadása annyi vasúti szerencsétlenséget idéz elő, mint a földalatti kábelekben helyezik el, a mai kor kívánalmainak színvonalára emelik a vasúti rádiókészülékeket.

A vasúti kocsi- és mozdony-parkot ki kell bővíteni, mert nem elégséges a mai forgalom fennakadás nélkül való lebonyolítására. Tovább kell folytatni az egyes vonatjáratok motorizálását.

Különösképpen gondoskodni kíván a vasúti vezérigazgatóság annak a lehetőségnek feltétlen megszüntetéséről, hogy rossz idő esetén az egyes vasútállomások között a távbeszélő és táviró összeköttetés megszakadjon.

Kevés a személyzet

Az értekezlet nyomban rámutatott arra a hiányra is, amelyet a vasúti személyzet elégtelensége jelent. Tulzott takarékoságból elmulasztották az utóbbi években a személyzet utánpótlását és emiatt aztán a vasúti alkalmazottakat szinte túlterheltek a munkával.

A vezérigazgatóság most megszünteti ezt a tarthatatlan helyzetet és a személyzetet kibővíti. Ennek végrehajtása érdekében új vasúti szakiskolákat állítanak fel, hogy az utánpótláshoz szükséges szakképzett alkalmazottak rövidesen rendelkezésre álljanak.

A vezérigazgatóság új szabályzatokat készít a személyzet részére is. Ezek a szabályzatok az eddigieknél pontosabb utasításokat fognak tartalmazni oly esetekben, midőn bármilyen kényszerítő körülmény miatt a vonatjáratok szokásos ellenőrzési módja csőrt mond. Nem fog előfordulni a jövőben, hogy vihar, vagy havazás következtében az egyes állomások elszigetelődjenek egymástól.

A vasúti váltókat haladéktalanul kicserélik, mert nem felelnek meg a követelményeknek.

A vonatkísérő személyzetet új utasításokkal látják el, melyeknek célja a vasutat használó közönség minél teljesebb biztonsága.

Ezeknek a reformoknak a megvalósításával az államvasutak vezérigazgatósága nem fog sokáig késlekedni, hanem azokat a legsürgetőbbekben végre is hajtja.

Az új beruházásokhoz szükséges összegek előteremtéséről már az új költségvetésben gondoskodni fognak.

dr. r. v.

Szent Ilona démóna

A borzalom katonája, aki megelőzte Napoleont

(LONDON.) Igen keveset tud a világ arról, hogy Szent Ilona szigetén — még Napoleon száműzése előtt — élt egy angol férfi, aki büntetésből került oda. Borzalmas történetet jegyeztek fel erről az akkori krónikások, Szent Ilona foglyáról, aki előbb éveken át Indiában élt s igen nagy szerepet játszott a gyarmatosítás terén, míg azután megunva a felső parancs teljesítését, följöttessei ellen fordult. Fernando Lopez — így hívták a tisztet — az indusok sorából gyűjtötte maga köré azokat a harcosokat, akikkel az angolokat akarta kiűzni Indiából. Tervét természetesen nem sikerült végrehajtania.

A sikertelen lázadás

Az indiai zendülőket, akiknek élén Fernando Lopez állott, letartóztatták. Mindenki tudta, hogy ezért szigorú büntetés jár Társait a legnagyobb szigorral sújtották, legtöbbjüket halálra ítélték és elrettentő példaként a Bombaytól néhány mérföldnyire elterülő tisztáson vadállatokkal szétmárcangoltatták.

A zendülőket napokon keresztül éhez tették a börtönben, azután orra levágták fülüket, orrukat, jobb karjukat és bal kezük hüvelyk ujját. Így meg-

sonkítottan visszadobták őket a börtönbe, ahol legtöbbjük természetesen a borzalmas fájdalmak következtében, a megcsönkítást követő néhány nap múlva meghalt. A zendülők vezetőjét, Fernando Lopez-t hasonló sors érte, neki is levágták mindkét fülét, orrát, jobbkarját és bal keze hüvelykujját.

Fernando Lopez tudta, hogy élete ezzel végkép megpecsételődött. Tudta, hogy soha többé nem térhet vissza hazájába. Mikor a megcsönkítás után hajóra tették, hogy Portugáliába szállítsák, éjnek idején feltörte kajütje ajtaját és a tengerbe vetette magát. A hajó akkor Szent Ilona szigete mellett haladt el. A vaksötét éjszakában Fernando félkarral kinosan, de elvergődött a partig s ezzel megkezdődtek a nélkülözés és önkínzás borzalmas napjai. Fernando inkább önként vállalta, hogy Robinson módjára leélje napjait, semhogy Portugáliába vigyék.

A borzalom napjai

A Portugáliába indult hajó kapitánya eleinte bosszankodva, később már örömmel hallgatta a jelentést arról, hogy Fernando megszökött, hiszen biztosra vette, hogy a megcsönkított férfi ugyanis a tengerbe veszett.

Belegeségé yzöi-be y egek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatla bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

**Str. Regele Ferdinand 59.
Dohánytözsdeben**

(Régi betegeségélyzővel szembe)

Fernando borzalmas állapotban érkezett a szigetre és helyzete teljesen kilátástalannak látszott. A borzalom katonája azonban nem félt semmitől. Sem a vadaktól, sem a viharoktól. Mint társai annak idején mondták, magától az ördögtől sem. Leírhatatlan küzdelem kezdte meg robinsoni életét. Félkarral és megcsönkított balkézrel hozzátartott a kunyhóépítéshez. Hónapok teltek el, amíg rejtekhelyével elkészült. Gyökér, tücsök és bogó volt az eledele.

Az egykori zendülőt sohasem keresték. Biztosra vették, hogy szökése nem járt sikerrel. Arra senki sem mert gondolni, hogy a megcsönkított férfi önként ment száműzetésbe és tartózkodási helyül a lakatlan szigetet választotta, ahová évtizedekkel később a nagy hódító, Napoleont szállították. Fernando Lopez tehát megelőzte a trónjától megfosztott korzikait. Hogy mennyivel könnyebben viselte el a sorsát, senki sem mondhatná meg, de hogy Fernando borzalom között éldegélt, az biztos. A hajósok, akik valaha látták, azt terjesztették róla, hogy a szigeten egy borzalmas démon lakik, akit maga az ördög száműzött oda. Rossz szellemként élt a hajósok legendáiban, akik sohasem felejték el.

A démon Rómába meo gyónai

A zendülők egykori vezére türelmesen várta halálát. Egy napon azonban kimondhatatlan vágy fogta el, hogy bűneit meggyónja. Alig várta, hogy hajó közeledjék. Ez a perc is elérkezett. Fernando addig könyörgött, amíg felvették s Európába hozták. Hosszu csavargás után elkerült Rómába és meggyónta bűneit. Miután ez megtörtént, arra kérte egy Genuából kifutó hajó parancsnokát, hogy vigye vissza Szent Ilona szigetére. Fernando a szigeten halt meg, azon a helyen, ahol néhány évtizeddel később Napoleon a szabadságot jelentő messzeséget kémlelte.

**Izgalmas betörőüldözés
a debreceni háztetőkön**

(DEBRECEN.) Debrecenben tegnap este tizenegy óra tájban többszáz főnyi tömeg részvétele mellett vad hajszá indult egy betörő után, aki több üzletet kifosztott a Csapó-uccában. A harmadik betörésnél, amikor épp Mezei Ferenc hentesüzletét akarta kifosztani, tettenérték és üldözni kezdték. A betörő az esőcsatornán felmászott a háztetőre. Közben rendőrök körülférték az épületet, mire a betörő az egyik háztetőről a másikra ugrálva próbált elmenekülni az üldözői elől. Végül is egy meredek kőfal állta el az utját s így nem tudott tovább menekülni. A rendőrök ekkor felszólították a tetőn kuporgó embert, hogy jöjjön le és adja meg magát.

— Csak abban az esetben jövök le — kiáltott le a betörő az összegyűlt tömeg nagy nevetése közben, — ha teljesítik a feltételeimet.

— Lejövök, ha úgy fognak velem bánni, mint egy uriemberrel, a közönséget pedig távolítsák el az udvarról, mert ez csak az én ügyem, meg a rendőré.

A rendőrség rövidesen eltávolította az udvarról a házban résztvevő járőröket, mire a betörő lemászott a tetőről és „Mehetünk uraim” kiáltással a rendőrök felé nyújtotta csuklóját. Szij bilincsel megkötözték és bevitték a kapitányságra. Kiderült, hogy Monok Sándor 40 éves szobafestősegéd került rendőrkézre, aki már többször volt büntetve betörésekért. Legutóbb négy évre ítélték és a nyáron került feltételesen szabadlábra.